

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 28ης Μαΐου 1998 *

Στην υπόθεση C-8/95 P,

New Holland Ford Ltd, εταιρία αγγλικού δικαίου, με έδρα το Basildon (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενη από τους Mario Siragusa, δικηγόρο Ρώμης, Giuseppe Scassellati-Sforzolini και Francesca Moretti, δικηγόρους Μπολόνιας, με αντίκλητους στο Λουξεμβούργο τους δικηγόρους Elvinger, Hoss & Preussen, Côte d'Eich,

αναιρεσεύουσα,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως που εξέδωσε στις 27 Οκτωβρίου 1994 το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (δεύτερου πενταμελές τμήμα) στην υπόθεση T-34/92, Fiatagri και New Holland Ford κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1994, σ. II-905), και με την οποία ζητείται η εξαφάνιση της αποφάσεως αυτής,

όπου ο έτερος διάδικος είναι η

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Julian Curral, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, επικουρούμενο από τον Leonard Hawkes, solicitor, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο, τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. Gulmann, πρόεδρο τμήματος, J. C. Moitinho de Almeida, D. A. O. Edward, P. Jann και L. Sevón (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: D. Ruiz-Jarabo Colomer
γραμματέας: L. Hewlett, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 3ης Ιουλίου 1997,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Σεπτεμβρίου 1997,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 13 Ιανουαρίου 1995, η New Holland Ford Ltd, εταιρία αγγλικού δικαίου άσκησε, δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, προσφυγή κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 27ης Οκτωβρίου 1994 στην υπόθεση T-34/92, Fiatagri και New Holland Ford κατά Επιτροπής (Συλλογή 1994, σ. II-905, στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), με την οποία το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή που είχε ασκήσει η αναιρεσείουσα μαζί με τη Fiatagri UK Ltd, με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως 92/157/ΕΟΚ της Επιτροπής της 17ης Φεβρουαρίου 1992, σχετικά με τη διαδικασία του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/31.370 και 31.446 — UK Agricultural Tractor Registration Exchange) (ΕΕ L 68, σ. 19, στο εξής: επίδικη απόφαση).

- 2 Όσον αφορά το ιστορικό της διαφοράς, στην προσβαλλομένη απόφαση εκτίθενται τα ακόλουθα:

«1 Η Agricultural Engineers Association Limited (στο εξής: AEA) αποτελεί επαγγελματική οργάνωση στην οποία μπορεί να συμμετέχει κάθε κατασκευαστής ή εισαγωγέας γεωργικών ελκυστήρων που δρα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Κατά τον κρίσιμο χρόνο, η AEA αριθμούσε 200 περίπου μέλη, μεταξύ των οποίων οι εταιρίες Case Europe Limited, John Deere Limited, Fiatagri UK Limited, Ford New Holland Limited, Massey Ferguson (United Kingdom) Limited, Renault Agricultural Limited, Same-Lamborghini (UK) Limited, Watveare Limited. Επομένως, και οι δύο προσφεύγουσες είναι μέλη της AEA.

α) Η διοικητική διαδικασία

2 Στις 4 Ιανουαρίου 1988 η AEA κοινοποίησε στην Επιτροπή, προκειμένου να τύχει, κυρίως, αρνητικής πιστοποίησης και, επικουρικής, ατομικής απαλλαγής, συμφωνία που αφορά σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών, ονομαζόμενο “UK Agricultural Tractor Registration Exchange”, βασιζόμενο στα στοιχεία ταξινομήσεως των γεωργικών ελκυστήρων τα οποία τηρεί το Υπουργείο Μεταφορών του Ηνωμένου Βασιλείου (στο εξής: πρώτη κοινοποίηση). Αυτή η συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών αντικατέστησε προηγούμενη συμφωνία, χρονολογούμενη από το 1975, η οποία όμως δεν είχε κοινοποιηθεί στην Επιτροπή. Η δεύτερη αυτή συμφωνία είχε περιέλθει σε γνώση της Επιτροπής το 1984, επ’ ευκαιρία ερευνών στις οποίες προέβη η Επιτροπή κατόπιν καταγγελίας της οποίας είχε επιληφθεί, για εμπόδια στις παράλληλες εισαγωγές.

3 Στην κοινοποιηθείσα συμφωνία μπορεί να προσχωρεί κάθε κατασκευαστής ή εισαγωγέας γεωργικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο, είτε έχει την ιδιότητα του μέλους της AEA είτε όχι. Η AEA εκτελεί χρέη γραμματείας της συμφωνίας. Κατά τις προσφεύγουσες, ο αριθμός των μελών της συμφωνίας ποίκιλλε κατά τη διάρκεια του χρόνου έρευνας της υποθέσεως, ανάλογα με τις κινήσεις αναδιαρθρώσεως οι οποίες επηρέαζαν το επάγγελμα· κατά την ημερομηνία της κοινοποίησεως, μετείχαν στη συμφωνία οκτώ κατασκευαστές, μεταξύ των οποίων και οι προσφεύγουσες. Τα μέλη της συμφωνίας αυτής είναι οι οκτώ επιχειρήσεις που παρατίθενται στο σημείο 1 ανωτέρω, οι οποίες κατέχουν, κατά την Επιτροπή, το 87 με 88 % της αγοράς ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ το υπόλοιπο της αγοράς μοιράζονται διάφοροι μικροί κατασκευαστές.

4 Στις 11 Νοεμβρίου 1988 η Επιτροπή απηύθυνε ανακοίνωση αιτιάσεων στην ΑΕΑ, σε καθένα από τα οκτώ μέλη της συμφωνίας τα οποία αφορούσε η πρώτη κοινοποίηση και στη Systematics International Group of Companies Limited (στο εξής: SIL), εταιρία πληροφορικής επιφορτισμένη με την επεξεργασία και την αξιοποίηση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στο έντυπο V55 (βλ., κατωτέρω, σκέψη 6). Στις 24 Νοεμβρίου 1988 τα μέλη της συμφωνίας αποφάσισαν την αναστολή της ισχύος της. Κατά τις προσφεύγουσες, η συμφωνία τέθηκε αργότερα εκ νέου σε ισχύ αλλά χωρίς να διαβιβάζονται πληροφορίες, είτε ονομαστικές είτε ομαδικές, οι οποίες να καθιστούν γνωστές τις πωλήσεις των ανταγωνιστών. Κατά την ακρόαση ενώπιον της Επιτροπής, οι προσφεύγουσες ισχυρίστηκαν, επικαλούμενες ιδίως τη μελέτη του καθηγητή Albach, μέλους του Berlin Science Center, ότι οι διαβιβαζόμενες πληροφορίες είχαν ευνοϊκή επίδραση στον ανταγωνισμό. Στις 12 Μαρτίου 1990 πέντε μέλη της συμφωνίας — μεταξύ των οποίων και οι προσφεύγουσες — κοινοποίησαν στην Επιτροπή νέα συμφωνία (στο εξής: δεύτερη κοινοποίηση) περί διαβίβασης πληροφοριών, ονομαζόμενη “UK Tractor Registration Data System” (στο εξής: Data System), δεσμευόμενες να μην εφαρμόσουν το νέο σύστημα πριν λάβουν την απάντηση της Επιτροπής στην κοινοποίησή τους. Κατά τις προσφεύγουσες, η νέα αυτή συμφωνία, αφενός, συνεπάγεται αισθητή μείωση του αριθμού και της συχνότητας των πληροφοριών που λαμβάνονται στο πλαίσιο της συμφωνίας και, αφετέρου, καταργεί όλα τα “θεσμικά” στοιχεία κατά των οποίων έβαλε η Επιτροπή με την προαναφερθείσα ανακοίνωση αιτιάσεων.

(...)

β) Το περιεχόμενο της συμφωνίας και το νομικό της πλαίσιο

6 Κατά το εθνικό δίκαιο, κάθε όχημα, προκειμένου να του επιτραπεί η κυκλοφορία στις δημόσιες οδούς στο Ηνωμένο Βασίλειο, πρέπει να έχει ταξινομηθεί στο Department of Transport (Υπουργείο Μεταφορών). Για την υποβολή της αιτήσεως ταξινόμησεως του οχήματος, πρέπει να χρησιμοποιείται ένα ειδικό έντυπο, το διοικητικό έντυπο V55. Δυνάμει συμφωνίας με το Υπουργείο Μεταφορών του Ηνωμένου Βασιλείου, το Υπουργείο διαβιβάζει στη SIL ορισμένες από τις πληροφορίες που έχει συλλέξει επ’ ευκαιρία της ταξινόμησεως των οχημάτων. Κατά τις προσφεύγουσες, η συμφωνία αυτή είναι πανομοιότυπη με τη συμφωνία που έχει συναφθεί με τους κατασκευαστές και εισαγωγείς άλλων κατηγοριών οχημάτων.»

- 3 Στη σκέψη 7 της προσβαλλομένης αποφάσεως το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι οι διάδικοι διαφωνούν επί ορισμένων πραγματικών ζητημάτων που αφορούν τις πληροφορίες οι οποίες αναγράφονται στο έντυπο αυτό και τη χρήση τους. Οι διαφωνίες αυτές συνοψίζονται στις σκέψεις 8 έως 18 της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 4 Με την επίδικη απόφαση η Επιτροπή προέβη στη, βάσει του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, νομική εκτίμηση της συμφωνίας, αφενός όπως αυτή εφαρμοζόταν πριν από την κοινοποίηση και όπως κοινοποιήθηκε στις 4 Ιανουαρίου 1988 (πρώτη κοινοποίηση) και, αφετέρου, όπως κοινοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 1990 (δεύτερη κοινοποίηση).
- 5 Όσον αφορά τη συμφωνία που κοινοποιήθηκε με την πρώτη κοινοποίηση, η Επιτροπή εξέτασε, αρχικά στις παραγράφους 35 έως 52 της επίδικης απόφασης το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών κατά το μέρος που δίνει τη δυνατότητα στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τις πωλήσεις κάθε ανταγωνιστή. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τη διάρθρωση της αγοράς, τη φύση των παρεχομένων πληροφοριών, τον λεπτομερή χαρακτήρα των ανταλλασσόμενων πληροφοριών και τις τακτικές συναντήσεις των μερών της συμφωνίας στο πλαίσιο της Επιτροπής της ΑΕΑ. Η Επιτροπή θεώρησε ότι η συμφωνία είχε ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού, αφενός, διά της αυξήσεως της διαφάνειας σε μια αγορά υψηλής συγκεντρώσεως και, αφετέρου, διά της αυξήσεως των εμποδίων πρόσβαση στην αγορά για τα μη μέλη.
- 6 Στις παραγράφους 53 έως 56 της επίδικης απόφασης η Επιτροπή εξέτασε, δεύτερον, το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών κατά το μέρος που αφορά την κοινοποίηση στοιχείων σχετικά με τις πωλήσεις των αντιπροσώπων κάθε μέλους. Συναφώς επισήμανε τη δυνατότητα προσδιορισμού μέσω των στοιχείων αυτών των πωλήσεων των διαφόρων ανταγωνιστών σε κάθε γεωγραφική ζώνη, οσάκις ο συνολικός όγκος των πωλήσεων που πραγματοποιούνται στη ζώνη αυτή δεν υπερβαίνει τις 10 μονάδες, ανά τύπο προϊόντος και ανά συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Επίσης διαπίστωσε τη δυνατότητα παρεμποδίσεως της δραστηριότητας αντιπροσώπων ή παράλληλων εισαγωγέων.

7 Στις παραγράφους 57 και 58 της επίδικης απόφασης η Επιτροπή εξετάζει τις επιπτώσεις του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών.

8 Στις παραγράφους 59 έως 64 της επίδικης απόφασης, η Επιτροπή θεώρησε εξάλλου ότι η συμφωνία της πρώτης κοινοποίησης δεν πληροί το κριτήριο της αναγκαιότητας και επομένως δεν χρειαζόταν να εξετάσει τις τέσσερις προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται η χορήγηση απαλλαγής βάσει του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης.

9 Όσον αφορά το τροποποιημένο κείμενο που κοινοποιήθηκε με τη δεύτερη κοινοποίηση, η Επιτροπή θεώρησε, κυρίως, στην παράγραφο 65 της επίδικης απόφασης ότι ισχύουν *mutatis mutandis* οι παρατηρήσεις της σχετικά με τη συμφωνία της πρώτης κοινοποίησης.

10 Ειδικότερα, με την επίδικη απόφαση η Επιτροπή:

- διαπίστωσε ότι η συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις εγγραφές των γεωργικών ελκυστήρων, στην αρχική της μορφή και όπως τροποποιήθηκε, συνιστά παράβαση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης «δεδομένου ότι παρέχει στοιχεία για τον προσδιορισμό των πωλήσεων των μεμονωμένων ανταγωνιστών καθώς και των πωλήσεων και των εισαγωγών των αντιπροσώπων τους» (άρθρο 1).
- απέρριψε το αίτημα χορηγήσεως απαλλαγής βάσει του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης (άρθρο 2),
- κάλεσε την ΑΕΑ και τα μέρη της συμφωνίας να θέσουν τέρμα στη διαπιστωθείσα παράβαση, αν δεν το έχουν ήδη πράξει, και να απόσχουν στο μέλλον από κάθε συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική που θα μπορούσε να έχει παρόμοιους στόχους ή αποτελέσματα (άρθρο 3).

- 11 Στις 6 Μαΐου 1992, η αναιρεσεύουσα και η εταιρία Fiatagri UK Ltd άσκησαν προσφυγή με την οποία ζήτησαν να κηρυχθεί ανυπόστατη η επίδικη απόφαση ή, επικουρικώς, να ακυρωθεί και να καταδικαστεί η Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα (σκέψη 18 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Με την προσφυγή τους οι δύο προσφεύγουσες υποστήριξαν ότι η επίδικη απόφαση:
- εκδόθηκε κατά αντικανονική διαδικασία,
  - συνιστά παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογίας,
  - στηρίζεται σε εσφαλμένο προσδιορισμό του προϊόντος και της σχετικής αγοράς,
  - εμφανίζει ανακρίβειες ως προς τα πραγματικά περιστατικά κατά την εξέταση των κοινοποιουμένων πληροφοριών,
  - στηρίζεται σε νομικώς εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης,
  - κακώς αρνείται την εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης (σκέψη 23 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 12 Με την προσβαλλομένη απόφαση το Πρωτοδικείο απέρριψε όλους τους λόγους ακυρώσεως και καταδίκασε την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.
- 13 Με την αίτηση αναιρέσεως, η αναιρεσεύουσα ζητεί από το Δικαστήριο να κρίνει την αίτηση αναιρέσεως εμπροθέσμως ασκηθείσα και παραδεκτή, να αναιρέσει την προσβαλλομένη απόφαση στο σύνολό της, να ακυρώσει την επίδικη απόφαση στο σύνολό της ή, επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση στο Πρωτοδικείο και να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

14 Η αναιρεσείουσα διευκρινίζει ότι κατόπιν αναδιαρθρώσεως, έχει πλέον αναλάβει τη διανομή των γεωργικών ελκυστήρων των εμπορικών σημάτων Ford ή Fiatagri στο Ηνωμένο Βασίλειο και ότι στο πλαίσιο της παρούσας αίτησης αναιρέσεως εκπροσωπεί τα κοινά συμφέροντα των δύο προσφευγουσών στην υπόθεση T-34/92.

15 Η Επιτροπή αμφισβητεί το παραδεκτό της αιτήσεως αναιρέσεως στο σύνολό της και, επικουρικώς, ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει κάθε ένα από τους προβαλλομένους λόγους αναιρέσεως ως απαράδεκτο ή, επικουρικότερον, ως αβάσιμο· ζητεί επίσης από το Δικαστήριο να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

16 Με απόφαση της 6ης Ιουνίου 1995, το Δικαστήριο απέρριψε το αίτημα που υπέβαλε η αναιρεσείουσα, στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως, να της χορηγηθούν τα πλήρη πρακτικά της συνεδριάσεως του Πρωτοδικείου της 16ης Μαρτίου 1994 στην υπόθεση T-34/92. Με το υπόμνημα ανταπαντήσεως που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 5 Ιουλίου 1995, η αναιρεσείουσα επανέλαβε το αίτημα αυτό. Με διάταξη της 12ης Ιουνίου 1997, το Δικαστήριο το απέρριψε.

17 Με την αίτησή της, η αναιρεσείουσα επικαλείται, πρώτον, δύο λόγους αναιρέσεως αφορώντες διαδικαστικές παρατυπίες και συγκεκριμένα παράβαση της υποχρεώσεως επαρκούς αιτιολογήσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως και παράβαση της υποχρεώσεως εξετάσεως όλων των σημαντικών πραγματικών σφαλμάτων που, κατά την αναιρεσείουσα, εμφάνιζε η επίδικη απόφαση καθώς και της επιπτώσεώς τους επί της νομιμότητας της αποφάσεως αυτής. Δεύτερον, προβάλλει τρεις λόγους αναιρέσεως που αφορούν ουσιαστικά σφάλματα, δηλαδή εσφαλμένη εφαρμογή των τριών παραγράφων του άρθρου 85 της Συνθήκης.

Επί του παραδεκτού του συνόλου της αιτήσεως αναιρέσεως

18 Η Επιτροπή υποστηρίζει, κυρίως, ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι απαράδεκτη στο σύνολό της και είναι περιττή ή μάλιστα αδύνατη η λεπτομερής εξέταση εκάστου λόγου αναιρέσεως.

- 19 Η Επιτροπή υποστηρίζει συναφώς, πρώτον, ότι ολόκληρο το πρώτο μέρος της αιτήσεως αναιρέσεως αφορά πραγματικά ζητήματα που σκοπούν την επανάληψη της αντιδικίας βάσει επιχειρημάτων που το Πρωτοδικείο εξέτασε ήδη και απέρριψε. Το αυτό ισχύει και για πολλούς ισχυρισμούς που προβάλλονται στο δεύτερο μέρος της αιτήσεως αναιρέσεως.
- 20 Δεύτερον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, η αναιρεσίουσα, συνδέοντας ρητά τα νομικά επιχειρήματά της με ένα πραγματικό πλαίσιο διαφορετικό αυτού που διαπιστώθηκε με την προσβαλλομένη απόφαση, δεν προέβαλε νομικά επιχειρήματα ικανά να επιφέρουν ανίχνευση της εν λόγω αποφάσεως.
- 21 Τρίτον, η Επιτροπή παρατηρεί ότι, ναι μεν η προσφεύγουσα διατυπώνει, στο δεύτερο μέρος της αιτήσεως αναιρέσεως, ορισμένες νομικές απόψεις, πλην όμως η ανάπτυξή τους δεν εμφανίζει τον επαρκή βαθμό σαφήνειας και ακρίβειας ώστε να καθίσταται δυνατό να προσδιοριστεί, αφενός το επικρινόμενο σημείο της προσβαλλομένης αποφάσεως και αφετέρου το νομικό επιχείρημα επί του οποίου στηρίζεται η αιτίαση.
- 22 Από το άρθρο 168 Α της Συνθήκης ΕΚ και το άρθρο 51 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως περιορίζεται στα νομικά ζητήματα και πρέπει να στηρίζεται σε λόγους που αφορούν αναρμοδιότητα του Πρωτοδικείου, πλημμέλειες κατά την ενώπιόν του διαδικασία που θίγουν τα συμφέροντα του αναιρεσιόντος ή παραβίαση του κοινοτικού δικαίου από το Πρωτοδικείο. Εξάλλου το άρθρο 112, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασία του Δικαστηρίου ορίζει ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να αναφέρει τους προσβαλλόμενους νομικούς λόγους και επιχειρήματα.
- 23 Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να παραθέτει επακριβώς τα επικρινόμενα σημεία της αποφάσεως της οποίας ζητείται η ανίχνευση καθώς και τα νομικά επιχειρήματα που στηρίζουν κατά τρόπο συγκεκριμένο το αίτημα αυτό (διάταξη της 17ης Σεπτεμβρίου 1996, San Marco κατά Επιτροπής, C-19/95 P, Συλλογή 1996, σ. I-4435, σκέψη 37).
- 24 Δεν πληροί την επιταγή αυτή η αίτηση αναιρέσεως η οποία περιορίζεται στην επανάληψη ή στην κατά γράμμα παράθεση των λόγων και επιχειρημάτων που έχουν ήδη προβληθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου, περιλαμβανομένων και εκείνων που στηρίζονται σε πραγματικούς ισχυρισμούς που έχουν ρητώς απορριφθεί από αυτό· πράγματι, καθόσον μια τέτοια αίτηση αναιρέσεως δεν περιέχει επιχειρηματολογία επικρίσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως ως

προς συγκεκριμένα σημεία, αποτελεί στην πραγματικότητα αίτηση για απλή επανεξέταση της ασκηθείσας ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγής, πράγμα που, σύμφωνα με το άρθρο 49 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του τελευταίου (βλ., κατ' αυτήν την έννοια, ιδίως, διάταξη San Marco κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 38).

25 Από τις προμνησθείσες διατάξεις προκύπτει επίσης ότι η αίτηση αναιρέσεως δεν μπορεί να στηρίζεται παρά μόνο σε λόγους που αφορούν την παράβαση νομικών κανόνων, αποκλειομένης οποιασδήποτε εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών. Το Πρωτοδικείο είναι το μόνο αρμόδιο, αφενός, για την εξακρίβωση των πραγματικών περιστατικών, εκτός αν η ανακρίβεια του περιεχομένου των διαπιστώσεών του προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας που του υποβλήθηκαν, και, αφετέρου, για την εκτίμηση αυτών των πραγματικών περιστατικών. Όταν το Πρωτοδικείο έχει εξακριβώσει ή εκτιμήσει τα πραγματικά περιστατικά, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να ασκήσει, δυνάμει του άρθρου 168 Α της Συνθήκης, έλεγχο όσον αφορά τον νομικό χαρακτηρισμό των πραγματικών αυτών περιστατικών και τις έννομες συνέπειες που συνήγαγε το Πρωτοδικείο (βλ. ιδίως, διάταξη San Marco κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 39)

26 Συνεπώς, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να εξακριβώνει τα πραγματικά περιστατικά ούτε, καταρχήν, να εξετάζει τα αποδεικτικά στοιχεία που δέχθηκε το Πρωτοδικείο σε σχέση με τα περιστατικά αυτά. Εφόσον, δηλαδή, η προσκόμιση των αποδεικτικών αυτών στοιχείων ήταν νομότυπη και τηρήθηκαν οι γενικές αρχές του δικαίου και οι διαδικαστικοί κανόνες που διέπουν τη διεξαγωγή των αποδείξεων, το Πρωτοδικείο είναι το μόνο αρμόδιο να εκτιμήσει την αξία που πρέπει να προσδοθεί στα στοιχεία που του έχουν υποβληθεί (βλ. ιδίως, διάταξη San Marco κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 40). Η εκτίμηση αυτή, δηλαδή, δεν αποτελεί, με την επιφύλαξη της περιπτώσεως αλλοιώσεως των στοιχείων αυτών, νομικό ζήτημα υποκείμενο, ως τοιαύτης φύσεως, στον έλεγχο του Δικαστηρίου (απόφαση της 2ας Μαρτίου 1994, C-53/92 P, Hilú κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-667, σκέψη 42).

27 Εν προκειμένω διαπιστώνεται ότι το πρώτο μέρος του δικογράφου που φέρει τον τίτλο «Ουσιώδη πραγματικά στοιχεία», δεν εκθέτει επακριβώς τα επιχειρήματα που προβάλλονται κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως και συνιστά γενική αμφισβήτηση των πραγματικών περιστατικών που εξακρίβωσε το Πρωτοδικείο. Επομένως το πρώτο μέρος της αιτήσεως αναιρέσεως, λόγω του ότι δεν ανταποκρίνεται στις ανωτέρω εκτιθέμενες απαιτήσεις της νομολογίας όσον αφορά τις αιτήσεις αναιρέσεως, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.

28 Όσον αφορά τους λόγους αναιρέσεως που προβάλλει η αναιρεσεύουσα στο δεύτερο μέρος της αιτήσεως, πρέπει να σημειωθεί ότι, αφενός η αναιρεσεύουσα δίνει, ιδίως με την απάντηση, ορισμένες διευκρινίσεις όσον αφορά τα σημεία της προσβαλλομένης αποφάσεως τα οποία αμφισβητεί και, αφετέρου, η Επιτροπή εκθέτει τα επιχειρήματά της σε σχέση με καθένα από τους λόγους ακυρώσεως που απέρριψε το Πρωτοδικείο. Συνεπώς, αυτό το μέρος της αιτήσεως αναιρέσεως πρέπει να εξεταστεί καθ' έναστο λόγο αναιρέσεως.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

29 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσεύουσα προσάπτει, καταρχάς, στο Πρωτοδικείο ότι αρκέστηκε σε μια καθαρά τυπική εξέταση της επίδικης απόφασης χωρίς να λάβει υπόψη τα επιχειρήματά της ότι δηλαδή η απόφαση αυτή εμφανίζει πολυάριθμα πρόδηλα σφάλματα. Το Πρωτοδικείο παρέλειψε, δηλαδή, την υποχρέωση να διευκρινίσει τους λόγους για τους οποίους απέρριψε την ενώπιόν του προβληθείσα αιτίαση.

30 Η αναιρεσεύουσα προσθέτει ότι το Πρωτοδικείο δεν έλαβε υπόψη αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η αναιρεσεύουσα κατά την έγγραφη και την προφορική φάση της διαδικασίας και ότι η προσβαλλομένη απόφαση αντιφάσκει με όσα το Πρωτοδικείο άφησε να εννοηθούν επί ορισμένων επίδικων ζητημάτων κατά την προφορική διαδικασία.

31 Επιπλέον, η αναιρεσεύουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η Επιτροπή συμφώνησε με την άποψη της αναιρεσεύουσας σε διάφορα σημεία, ερχόμενη, επομένως, σε αντίφαση με την επίδικη απόφαση.

32 Τέλος, η αναιρεσεύουσα επισημαίνει τέσσερα χωρία της προσβαλλομένης απόφασης στα οποία το Πρωτοδικείο παρέβη την υποχρέωση αιτιολογίας.

33 Πρώτον, στη σκέψη 35 που περιέχει την εκτίμηση του Πρωτοδικείου ως προς τον λόγο αναιρέσεως της ανεπαρκούς αιτιολογίας της επίδικης απόφασης, το

Πρωτοδικείο παρέλειψε να εξετάσει δύο από τα προβληθέντα επιχειρήματα ενώ απέρριψε τα άλλα δύο χωρίς να διευκρινίσει τους λόγους.

- 34 Δεύτερον, η σκέψη 38 της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι ασαφής καθόσον δεν διευκρινίζει τους λόγους για τους οποίους το Πρωτοδικείο επικύρωσε το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι το σύνολο του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών θίγει τον ανταγωνισμό. Επιπλέον, η σκέψη 39 της προσβαλλομένης αποφάσεως, στην οποία το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το διατακτικό της επίδικης απόφασης, θεωρούμενο υπό το φως των αιτιολογικών σκέψεών της, και ιδίως των σημείων 16 και 61, ήταν σαφές, περιέχει αντίφαση, καθότι το Πρωτοδικείο, αφενός απαίτησε από τα μέρη της συμφωνίας να προσδιορίσουν τα ίδια κατά πόσο είναι νόμιμο το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών και, αφετέρου, αναγνώρισε την ανάγκη ασφάλειας δικαίου.
- 35 Τρίτον, η αναιρεσείουσα φρονεί ότι η προσβαλλομένη απόφαση δεν αιτιολογείται επαρκώς όσον αφορά τον ορισμό του προϊόντος και της σχετικής αγοράς καθότι, παρά τα επιχειρήματα που είχε προβάλει, το Πρωτοδικείο περιορίστηκε να αναφέρει, στη σκέψη 51 της προσβαλλομένης απόφασης, ότι συμφωνεί με τον ορισμό της Επιτροπής.
- 36 Τέταρτον, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι ο όρος «δεσπόζουσα θέση» χρησιμοποιήθηκε στην προσβαλλομένη απόφαση κατά τρόπο άστοχο και μη συνάδοντα προς το άρθρο 86 και, για τον λόγο αυτό, η σκέψη 52 δεν αιτιολογείται επαρκώς.
- 37 Συναφώς, διαπιστώνεται, πρώτον, ότι τα επιχειρήματα που διατυπώνει η αναιρεσείουσα στο πλαίσιο του πρώτου μέρους αυτού του λόγου αναιρέσεως δεν είναι αρκούντως σαφή. Σημειωτέον εξάλλου ότι η ανάγκη σαφήνειας δεν καλύπτεται από την ενδεικτική μνεία ορισμένων σκέψεων της αποφάσεως του Πρωτοδικείου. Επομένως αυτό το μέρος του λόγου αναιρέσεως είναι απαράδεκτο.
- 38 Εν συνεχεία πρέπει να εξεταστεί το δεύτερο μέρος αυτού του λόγου αναιρέσεως, στο οποίο η αναιρεσείουσα προσδιορίζει τα επικρινόμενα σημεία της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Όσον αφορά τη σκέψη 35 της προσβαλλομένης αποφάσεως

- 39 Στη σκέψη 35 της προσβαλλομένης αποφάσεως το Πρωτοδικείο απέρριψε το σκέλος του λόγου ακυρώσεως της ανεπαρκούς αιτιολογίας της επίδικης απόφασης.
- 40 Στη σκέψη 33 της προσβαλλομένης αποφάσεως το Πρωτοδικείο ανέλυσε το πρώτο σκέλος του ισχυρισμού σε τέσσερα επιχειρήματα.
- 41 Κατά το πρώτο επιχείρημα, το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν έλαβε αρκούντως υπόψη τα επιχειρήματα της αναιρεσείουσας ισοδυναμούσε με έλλειψη αιτιολογίας. Αυτό ισχύει για την παράγραφο 61 της επίδικης απόφασης που αφορά τον καθορισμό σε δέκα μονάδες του ορίου πωλήσεων ενός μέλους της συμφωνίας εντός της ζώνης δραστηριότητας ενός συγκεκριμένου αντιπροσώπου, κάτω από το οποίο οι συγκεντρούμενες πληροφορίες δεν επιτρέπεται να διαβιβάζονται καθώς και την επιλογή του έτους ως περιόδου αναφοράς.
- 42 Δεύτερον, η επίδικη απόφαση δεν αποφαίνεται επαρκώς ως προς το Data System πράγμα που συνιστούσε έλλειψη αιτιολογίας.
- 43 Τρίτον, η επίδικη απόφαση δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι τα περισσότερα εθνικά δίκαια δέχονται τη διαβίβαση στους παραγωγούς πληροφοριών σχετικών με τις ταξινομήσεις.
- 44 Τέταρτον, η Επιτροπή δεν έλαβε δεόντως υπόψη την απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 1975, 73/74, Groupement des fabricant de papiers peints de Belgique κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1975, σ.457, γνωστή ως «Χαρτιά τοιχοστρωσίας Βελγίου», σκέψη 33), που αφορά την έκταση της υποχρέωσης αιτιολογίας που υπέχει η Επιτροπή.

- 45 Σχετικά με τα δύο πρώτα επιχειρήματα πρέπει πρώτον να σημειωθεί ότι, στην πρώτη φράση της σκέψης 35 της προσβαλλομένης απόφασης, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι «η Επιτροπή, η οποία, στα σημεία 33 και 65 της απόφασης, αφενός, διαπίστωσε το ασυμβίβαστο του Data System προς το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, με την αιτιολογία ότι αυτό το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών αναπαράγει, κατ' αναλογία, το προηγούμενο σύστημα και, αφετέρου, διαπίστωσε το ασυμβίβαστο της ανταλλαγής πληροφοριών προς το άρθρο 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης, με την αιτιολογία ότι οι περιορισμοί του ανταγωνισμού δεν ήταν απαραίτητοι, αιτιολόγησε επαρκώς κατά νόμο την απόφασή της ως προς το σημείο αυτό, ανεξαρτήτως κάθε εκτιμήσεως, στο παρόν στάδιο εξετάσεως της υποθέσεως, ως προς το βάσιμο των αιτιολογιών της».
- 46 Από την προσεκτική ανάγνωση της φράσεως αυτής προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο δεν παρέλειψε να εξετάσει την αιτιολογία της επίδικης απόφασης ούτε ως προς τα στοιχεία του σημείου 61 της απόφασης σχετικά με τις προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 3, ούτε ως προς το Data System.
- 47 Όσον αφορά το τέταρτο επιχείρημα, ότι δηλαδή δεν ελήφθη υπόψη η προπαρατεθείσα απόφαση «Χαρτιά τοιχοστρωσίας Βελγίου» σημειωτέον ότι, στην ίδια σκέψη 35 της προσβαλλομένης απόφασης το Πρωτοδικείο εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή δεν είχε την υποχρέωση να παραθέσει εκτενέστερη αιτιολογία εν προκειμένω. Κατά το Πρωτοδικείο, η επίδικη απόφαση περιορίζεται στην εφαρμογή, σε μια συγκεκριμένη αγορά, των αρχών που διαμόρφωσαν οι προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής. Εξάλλου το Πρωτοδικείο παρέλεμψε στη σκέψη 90 της προσβαλλομένης απόφασης, στην οποία εξέτασε τον ισχυρισμό ότι η επίδικη απόφαση έρχεται σε αντίφαση με την πρακτική που διαμόρφωσαν οι προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής.
- 48 Όσον αφορά το τρίτο επιχείρημα πρέπει να σημειωθεί ότι, στην ίδια σκέψη 35, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι δεν χρειαζόταν να αναλυθούν οι διάφορες έννομες τάξεις των κρατών μελών, λόγω του ότι η επίδικη απόφαση εντάσσεται στην πρακτική που έχει διαμορφωθεί με τις προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής.
- 49 Αφού το σκεπτικό της προσβαλλομένης απόφασης αναδεικνύει επαρκώς τον συλλογισμό που ακολούθησε το Πρωτοδικείο προκειμένου να απορρίψει τα

επιχειρήματα της προσφεύγουσας που εκτίθενται στη σκέψη 33 της αποφάσεως αυτής, πρέπει να θεωρηθεί ότι τα επιχειρήματα της αναιρεσείουσας σχετικά με τη σκέψη 35 της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι αβάσιμα.

Όσον αφορά τις σκέψεις 38 και 39 της προσβαλλομένης αποφάσεως

- 50 Στις σκέψεις 38 και 39 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο διατυπώνει την εκτίμησή του σχετικά με το σκέλος του ισχυρισμού περί ασάφειας της επίδικης απόφασης.
- 51 Σχετικά με τη σκέψη 38 πρέπει να σημειωθεί ότι το Πρωτοδικείο, αφού ορθώς υπενθύμισε τη νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με το ζήτημα αν η ακυρότητα της συμβάσεως που προβλέπει το άρθρο 85, παράγραφος 2, αφορά ολόκληρη τη σύμβαση ή μόνο ορισμένες ρήτρες της (απόφαση της 13ης Ιουλίου 1966, 56/64 και 58/64, Consten και Gruntdig κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 363), το Πρωτοδικείο έκρινε ότι από τη διατύπωση της επίδικης απόφασης προκύπτει σαφώς ότι αυτό που φαίνεται να θίγει τον ανταγωνισμό είναι ολόκληρο το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών και όχι η κοινοποίηση της μιας ή της άλλης πληροφορίας. Το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε επίσης ως προς την εφαρμογή της προαναφερθείσας νομολογίας στην περίπτωση υποβολής αιτήσεως για τη χορήγηση απαλλαγής βάσει του άρθρου 85, παράγραφος 3. Συναφώς δε έκρινε ότι «εν πάση περιπτώσει, η νομολογία του Δικαστηρίου επί της ερμηνείας του άρθρου 85, παράγραφος 2, της Συνθήκης, όπως καθιερώθηκε με την προπαρατεθείσα απόφαση Grungid και Consten κατά Επιτροπής, δεν μπορεί να εφαρμοστεί ακριβώς ως έχει, όταν εξετάζεται αίτηση χορηγήσεως απαλλαγής δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης, εφόσον, στην περίπτωση αυτή, εναπόκειται στην Επιτροπή, προκειμένου να απαντήσει στην αίτηση που της υποβλήθηκε από τις επιχειρήσεις, κατόπιν της κοινοποιήσεως που υποβλήθηκε στην κρίση της, να αποφανθεί επί της συμβάσεως υπό τη μορφή που της κοινοποιήθηκε, εκτός αν λάβει από τα μέλη, κατά τη διάρκεια της διερευνήσεως της υποθέσεως, την τάδε ή τη δείνα τροποποίηση της κοινοποιηθείσας συμβάσεως».
- 52 Από τη σκέψη αυτή προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο διευκρινίζει επαρκώς τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι η επίδικη απόφαση δεν είναι ασαφής

όταν χαρακτηρίζει το σύνολο του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών ως αντίθετο προς τον ανταγωνισμό.

- 53 Όσον αφορά τη σκέψη 39 της προσβαλλομένης απόφασης, από την προσηκτική ανάγνωσή της προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο θεώρησε ότι, στα σημεία 16 και 61 της αιτιολογίας της επίδικης απόφασης και στο άρθρο 1 του διατακτικού της, η Επιτροπή έδωσε στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να γνωρίζουν κατά πόσο ήταν νόμιμο το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στην ασφάλεια δικαίου την οποία χρειάζονται οι επιχειρήσεις στις συναλλαγές τους. Αντίθετα με τον ισχυρισμό της αναιρεσεύουσας, η αιτιολογία αυτή δεν είναι αντιφατική.
- 54 Συνεπώς το δεύτερο σκέλος του υπό κρίση λόγου αναιρεσεως είναι αβάσιμο.

Όσον αφορά τη σκέψη 51 της προσβαλλομένης απόφασης

- 55 Πρέπει να σημειωθεί ότι, στη σκέψη 49 έως 57 της προσβαλλομένης απόφασης το Πρωτοδικείο διατυπώνει την εκτίμησή του σχετικά με τον λόγο ακυρώσεως ότι η επίδικη απόφαση στηρίζεται σε εσφαλμένο προσδιορισμό του επιμάχου προϊόντος και της σχετικής αγοράς. Ειδικότερα, στη σκέψη 51 το Πρωτοδικείο έκρινε:

«Όσον αφορά, αφενός, τον προσδιορισμό της αγοράς του προϊόντος, πρέπει να εκτιμηθεί ο βαθμός της δυνατότητας υποκαταστάσεως του προϊόντος. Συναφώς, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι το επιχείρημα των προσφευγουσών, ότι η απόφαση δεν προβαίνει σε καμία ανάλυση της αγοράς του προϊόντος, πρέπει να απορριφθεί, εφόσον προκύπτει επαρκώς από την απόφαση ότι η απόφαση αυτή στηρίζεται στην υπόθεση ότι η σχετική αγορά είναι η αγορά ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο. Εφόσον, επιπλέον, η συμμετοχή στο επίδικο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών προϋποθέτει μόνον την ιδιότητα του κατασκευαστή ή του εισαγωγέα γεωργικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο και όχι της τάδε ή της δείνα κατηγορίας γεωργικών ελκυστήρων, αβα-

σίμως υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες ότι ο προσδιορισμός της αγοράς του προϊόντος είναι εσφαλμένος και ότι δεν υφίσταται ευρεία δυνατότητα υποκαταστάσεως των διαφόρων ειδών ελκυστήρων. Συγκεκριμένα, το Πρωτοδικείο συνάγει από τη διαπίστωση αυτή ότι οι επιχειρήσεις καθορίζουν οι ίδιες την ανταγωνιστική τους θέση, στο πλαίσιο της συμφωνίας, σε σχέση με τη γενική έννοια του γεωργικού ελκυστήρα, όπως τη δέχεται η Επιτροπή.»

56 Από τη σκέψη αυτή προκύπτει ότι η παρατιθέμενη αιτιολογία είναι σαφής και επαρκής. Δεν είναι δυνατό να προσαφθεί στο Πρωτοδικείο ανεπαρκής αιτιολογία τη στιγμή μάλιστα που η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα συγκεκριμένο επιχείρημα για να στηρίξει τον ισχυρισμό της.

57 Κατά συνέπεια αυτό το σκέλος του λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

Όσον αφορά τη σκέψη 52 της προσβαλλομένης αποφάσεως

58 Η σκέψη 52 της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι η ακόλουθη: «Όσον αφορά, αφετέρου, την εκτίμηση του ολιγοπωλιακού χαρακτήρα της αγοράς αναφοράς, πρέπει να απορριφθούν οι επικρίσεις των προσφευγουσών οι οποίες στρέφονται κατά της αναλύσεως της Επιτροπής, κατά την οποία στην αγορά δεσπόζουν τέσσερις επιχειρήσεις που εκπροσωπούν μεταξύ του 75 και 80 % της αγοράς (...)» [«As regards the question of the oligopolistic nature of the relevant market, the applicants' criticism of the Commission's conclusion that the market is dominated by four undertakings holding between 75 and 80 % of the market must be rejected, since (...)»].

59 Από τη φράση αυτή δεν προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο αναφέρθηκε στη συγκεκριμένη έννοια «δεσπόζουσα θέση», όπως χρησιμοποιείται στο άρθρο 86. Πράγματι, είναι σαφές ότι η λέξη «δεσπόζουσα» [«is dominated»] χρησιμοποιείται στο πλαίσιο του άρθρου 85 χωρίς αναφορά στο άρθρο 86.

60 Επομένως το τελευταίο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

- 61 Δεδομένου ότι, βάσει των προεκτεθέντων, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι εν μέρει απαράδεκτος και εν μέρει αβάσιμος, πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως

- 62 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι δεν έλαβε υπόψη τα σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά της Επιτροπής και την επίπτωσή τους στη νομιμότητα της επίδικης απόφασης. Ο λόγος αυτός αναφέρεται στις σκέψεις 58 έως 78 της προσβαλλομένης αποφάσεως που αφορούν τον λόγο ακυρώσεως ότι η ανάλυση των κοινοποιουμένων πληροφοριών από την Επιτροπή ενέχει σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά.

- 63 Συναφώς, από την προσβαλλομένη απόφαση προκύπτει ότι

- πρώτον, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι τα σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά στα οποία ενδεχομένως υπέπεσε η Επιτροπή στο σημείο 14 της επίδικης απόφασης είναι ικανά να επηρεάσουν τη νομιμότητά της (σκέψεις 66 έως 73 της προσβαλλομένης απόφασης).
- δεύτερον, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι είναι κατ' ουσία αβάσιμο το επιχείρημα των προσφευγουσών, ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε σφάλμα περί τα πραγματικά περιστατικά θεωρώντας ότι η SIL αντέγραφε από το έντυπο V55 τα επτά ψηφία του ταχυδρομικού κώδικα του εγκεκριμένου κατόχου του ταξινομημένου οχήματος (σκέψη 74 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- τρίτον, όσον αφορά την οργάνωση των ζωνών δραστηριότητας των αντιπροσώπων, οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν την ύπαρξη ενός ή περισσότερων σφαλμάτων περί τα πραγματικά περιστατικά στην εκτίμηση της Επιτροπής, κατά την οποία οι ζώνες αυτές καθορίζονται σε σχέση με τους ταχυδρομικούς τομείς, μεμονωμένους ή καθ' ομάδες (σκέψη 75 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

- τέταρτον, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το επιχείρημα των προσφευγουσών, κατά το οποίο το τελευταίο εδάφιο του σημείου 26 της αποφάσεως έχει την έννοια ότι οι κατασκευαστές έχουν οργανώσει ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ τους μάλλον και όχι ανταλλαγή πληροφοριών επί των σχέσεων μεταξύ συγκεκριμένων κατασκευαστών και των αντιπροσώπων τους είναι κατ' ουσίαν αβάσιμο (σκέψη 76 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- πέμπτον, όσον αφορά το επιχείρημα ότι κατά την ανάλυση του Data System, η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει υπόψη ότι το σύστημα προέβλεπε την ανά τρίμηνο πληροφόρηση ως προς τις πωλήσεις που πραγματοποίησαν οι αντιπρόσωποι των συγκεκριμένων κατασκευαστών εντός της ζώνης δραστηριότητας κάθε αντιπροσώπου, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η εκτίμηση της Επιτροπής όπως διατυπώνεται στο σημείο 65 της επίδικης απόφασης, δεν ενέχει κανένα σφάλμα περί τα πραγματικά περιστατικά (σκέψη 77 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

⁶⁴ Με την αίτηση αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα παρατηρεί ότι στη σκέψη 66 της προσβαλλομένης αποφάσεως το Πρωτοδικείο αναγνώρισε ότι η επίδικη απόφαση ενείχε ορισμένα σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά όσον αφορά τα χαρακτηριστικά της συμφωνίας ανταλλαγής πληροφοριών, πλην όμως παρά τις διαπιστώσεις αυτές το Πρωτοδικείο «ξανάγραψε» την επίδικη απόφαση κατά τρόπο ώστε αυτά τα πραγματικά σφάλματα να μη θίγουν τη νομιμότητά της. Επιπλέον και άλλα θεμελιώδη σφάλματα που επισήμανε η αναιρεσείουσα και διαπίστωσε το Πρωτοδικείο, και δη τα περισσότερα από τα μνημονευόμενα στη σκέψη 58 έως 61 της αποφάσεως, αποσιωπήθηκαν στη συνέχεια.

⁶⁵ Ειδικότερα, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει, πρώτον, ότι το Πρωτοδικείο αγνόησε τα αποδεικτικά στοιχεία που αυτή είχε προσκομίσει για να αποδείξει ότι οι ελκυστήρες πρέπει να θεωρούνται ως διαφοροποιημένο προϊόν.

⁶⁶ Δεύτερον, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι δεν διόρθωσε το σφάλμα της Επιτροπής που συνίσταται στο ότι ελήφθησαν υπόψη τα χαρακτηριστικά που εμφάνιζε η συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών πριν από την κοινοποίησή της.

- 67 Τρίτον, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι στη σκέψη 75 της προσβαλλομένης αποφάσεως το Πρωτοδικείο υποβάθμισε αδικαιολόγητα το σφάλμα που διέπραξε η Επιτροπή με την εκτίμηση ότι η οργάνωση των ζωνών δραστηριότητας των αντιπροσώπων καθοριζόταν σε σχέση με τους ταχυδρομικούς τομείς.
- 68 Τέταρτον, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι από την εξέταση στην οποία προέβη το Πρωτοδικείο προέκυψε ότι η Επιτροπή εσφαλμένα κατανόησε ή τουλάχιστον εσφαλμένα εξέλαβε τις πληροφορίες που μπορούσαν να κοινοποιηθούν βάσει της συμφωνίας ανταλλαγής πληροφοριών και του Data System καθώς και τους εντεύθεν κινδύνους για τον ανταγωνισμό. Ωστόσο, στις σκέψεις 66, 67, 72, 74 και 77 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο αγνόησε τα σφάλματα αυτά ή δεν τους καταλόγισε τις δέουσες συνέπειες.
- 69 Πέμπτον, η αναιρεσείουσα παρατηρεί ότι στις σκέψεις 72 και 77 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο δεν εξέτασε το ζήτημα των νομικών συνεπειών όλων των διαφορών μεταξύ του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών και του Data System, παρά μόνο όσον αφορά την πληροφορία σχετικά με τον κύκλο εργασιών των αντιπροσώπων.
- 70 Τέλος, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι στις σκέψεις 77 έως 71 το Πρωτοδικείο εννόησε εσφαλμένα τα επιχειρήματά της σχετικά με τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι η βάση της συμφωνίας κοινοποίηση των στοιχείων προσδιορισμού δημιουργούσε πλήρη διαφάνεια και κατά συνέπεια επρόκειτο να εξαφανίσει τον συγκεκαλυμμένο ανταγωνισμό.
- 71 Για να στηρίξει την άποψή της ότι το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να εξετάσει τα προαναφερθέντα επιχειρήματα, η αναιρεσείουσα παραπέμπει στην απόφαση της 1ης Ιουνίου 1994, C-136/92 P, Επιτροπή κατά Brazzelli Lualdi κ.λπ. (Συλλογή 1994, σ. I-1981), από την οποία προκύπτει ότι το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να διαπιστώνει τα πραγματικά περιστατικά οσάκις η ουσιώδης ανακρίβεια των διαπιστώσεων του Πρωτοδικείου προκύπτει από τα έγγραφα που έχουν προσκομιστεί ενώπιόν του.

- 72 Όσον αφορά, πρώτον, την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου, στη σκέψη 25 της παρούσας απόφασης αναφέρθηκε ήδη ότι το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να εξετάσει τον προσδιορισμό των πραγματικών περιστατικών από το Πρωτοδικείο στην περίπτωση όπου η ανακρίβεια του περιεχομένου των διαπιστώσεων αυτών προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας που του υποβλήθηκαν. Απαιτείται περαιτέρω η ανακρίβεια αυτή να προκύπτει κατά τρόπο πρόδηλο από τα στοιχεία της δικογραφίας χωρίς να χρειάζεται νέα εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών.
- 73 Εν προκειμένω όμως, από την εξέταση των επιχειρημάτων που η αναιρεσείουσα ανέπτυξε ενώπιον του Δικαστηρίου προκύπτει ότι αυτή απλώς αμφισβητεί την εκ μέρους του Πρωτοδικείου εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων. Συγκεκριμένα, η επιχειρηματολογία της αναιρεσείουσας συνίσταται στον ισχυρισμό ότι το Πρωτοδικείο όφειλε να καταλήξει σε διαφορετικά συμπεράσματα από αυτά που δέχθηκε βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που του προσκομίστηκαν. Η αναιρεσείουσα δεν προσδιορίζει τα στοιχεία της δικογραφίας από τα οποία προκύπτει κατά τρόπο πρόδηλο κάποιο ουσιαστικό σφάλμα· ομοίως δεν διευκρινίζει το σφάλμα που διέπραξε το Πρωτοδικείο κατά την εφαρμογή των κανόνων που διέπουν το βάρος και τη διεξαγωγή των αποδείξεων και δεν επικαλείται κανένα άλλο κανόνα δικαίου που θεωρεί ότι παραβιάστηκε από το Πρωτοδικείο.
- 74 Επομένως, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως

- 75 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο εφάρμοσε εσφαλμένα το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, καθότι, αφενός, προσδιόρισε εσφαλμένα την αγορά αναφοράς και, αφετέρου, ερμήνευσε εσφαλμένα τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί μια συμφωνία ή μια εναρμονισμένη πρακτική για να κριθεί ασυμβίβαστη προς την εν λόγω διάταξη, όσον αφορά ειδικότερα το κριτήριο του αντικειμένου ή του αποτελέσματος που θίγει τον ανταγωνισμό.

76 Η σχετική επιχειρηματολογία διαρθρώνεται σε τρία σκέλη που αφορούν αντι-στοίχως την αγορά αναφοράς, τα δυσμενή για τον ανταγωνισμό αποτελέσματα της συμφωνίας ανταλλαγής πληροφοριών και την έλλειψη επιχειρημάτων στηριζομένων σε κοινοτικά προηγούμενα ή στην οικονομική θεωρία.

Επί του πρώτου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως

77 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο παρέβη την υποχρέωσή του να εφαρμόσει ορθά τη νομική αρχή που διατυπώθηκε με την απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 1978, 27/76, United Brands κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1978, σ. 75, σκέψη 11), κατά την οποία, για την εφαρμογή του άρθρου 85 της Συνθήκης, πρέπει να εξετάζονται τα χαρακτηριστικά του οικείου προϊόντος σε σχέση με μια συγκεκριμένη γεωγραφική ζώνη, εντός της οποίας αυτό διατίθεται στο εμπόριο και όπου οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι αρκούντως ομοιογενείς. Κατά την αναιρεσείουσα, το Πρωτοδικείο δεν εξέτασε την εκτίμηση που είχε διατυπώσει η Επιτροπή αλλά περιορίστηκε σε μια καθαρά τυπική εξέταση.

78 Τα επιχειρήματα που προβάλλονται προς στήριξη του ισχυρισμού αυτού αφορούν τις εκτιμήσεις του Πρωτοδικείου όσον αφορά, πρώτον, τον προσδιορισμό της αγοράς του προϊόντος (σκέψη 51 της προσβαλλομένης αποφάσεως), δεύτερον το προσδιορισμό της γεωγραφικής αγοράς (σκέψη 56) και, τρίτον, τον προσδιορισμό της δομής της αγοράς από διάφορες άλλες σκοπιές.

79 Όσον αφορά τον προσδιορισμό της αγοράς του προϊόντος, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, καίτοι είχε υπογραμμίσει την ανάγκη να εκτιμηθεί ο βαθμός της δυνατότητας υποκαταστάσεως του προϊόντος, το Πρωτοδικείο παρέλειψε, στη σκέψη 51 της προσβαλλομένης αποφάσεως, να εξετάσει αυτό το ζήτημα. Έτσι, η περιγραφή της αγοράς του οικείου προϊόντος τόσο στην επίδικη απόφαση όσο και στην προσβαλλομένη απόφαση δεν λαμβάνει υπόψη τα αποδεικτικά στοιχεία που είχαν προσκομίσει οι προσφεύγουσες, από τα οποία προκύπτει ότι το προϊόν είναι άκρως διαφοροποιημένο και τεχνικά περίπλοκο και δεν παρουσιάζει ομοιογένεια. Η αναιρεσείουσα τονίζει ότι η εσφαλμένη αυτή περιγραφή οδήγησε σε εσφαλμένη εκτίμηση της διαφάνειας στη σχετική αγορά.

- 80 Ως προς αυτό το σημείο, από τη σκέψη 51 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο αξιολόγησε τον βαθμό δυνατότητας υποκαταστάσεως του προϊόντος και παρατήρησε ότι η συμμετοχή στο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών προϋποθέτει μόνο την ιδιότητα του κατασκευαστή ή του εισαγωγέα γεωργικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο και όχι της μιας ή της άλλης κατηγορίας γεωργικών ελκυστήρων. Από τη διαπίστωση αυτή το Πρωτοδικείο συνήγαγε ότι οι επιχειρήσεις καθόριζαν οι ίδιες την ανταγωνιστική τους θέση στο πλαίσιο της συμφωνίας, σε σχέση με τον γεωργικό ελκυστήρα γενικώς.
- 81 Συνεπώς, η ανάγνωση της σκέψης 51 της προσβαλλομένης αποφάσεως καταρρίπτει τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι το Πρωτοδικείο δεν αξιολόγησε τον βαθμό της δυνατότητας υποκαταστάσεως του προϊόντος. Όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι το Πρωτοδικείο δεν έλαβε υπόψη τα συναφή αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες, στην πραγματικότητα η αναιρεσείουσα αμφισβητεί την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών από το Πρωτοδικείο, η οποία ωστόσο δεν υπόκειται στον έλεγχο του Δικαστηρίου, δεδομένου ότι αυτή δεν προσκομίζει κανένα στοιχείο προκειμένου να αποδείξει αλλοίωση των αποδεικτικών στοιχείων.
- 82 Δεύτερον, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο, περιορίζοντας, στη σκέψη 56 της προσβαλλομένης αποφάσεως, τη σχετική γεωγραφική αγορά στο Ηνωμένο Βασίλειο αντί να την επεκτείνει στο σύνολο της κοινής αγοράς, προέβη σε λανθασμένη ανάλυση. Ειδικότερα, η εκτίμηση αυτή διαψεύδεται από πολυάριθμα αποδεικτικά στοιχεία που είχαν επικαλεστεί οι προσφεύγουσες και από τα οποία προέκυπτε η πλήρωση της προϋποθέσεως που διατυπώθηκε με την προπαρατεθείσα απόφαση United Brands κατά Επιτροπής, δεδομένου ότι οι συνθήκες του ανταγωνισμού ήταν αρκούντως ομοιογενείς στο σύνολο της κοινής αγοράς.
- 83 Ως προς αυτό το σημείο, από τη σκέψη 56 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο έκρινε, παραπέμποντας κατ' αναλογία στην προπαρατεθείσα απόφαση United Brands κατά Επιτροπής, ότι, στο γεωγραφικό επίπεδο, η αγορά αναφοράς μπορεί να προσδιοριστεί ως η ζώνη εντός της οποίας οι συνθήκες ανταγωνισμού και ιδίως η ζήτηση εκ μέρους των καταναλωτών εμφανίζουν χαρακτηριστικά αρκούντως ομοιογενή. Εν συνεχεία, το Πρωτοδικείο θεώρησε ότι δεν αποκλείεται να πρέπει να χαρακτηριστεί η αγορά των γεωργικών ελκυστήρων ως αγορά κοινοτικών διαστάσεων.

Παρατήρησε ωστόσο ότι «ακόμη και αν υποθεθεί ότι γίνεται δεκτή η λύση αυτή, τούτο εν πάση περιπτώσει δεν εμποδίζει, στην περίπτωση που, όπως εν προκειμένω, η επικρινόμενη πρακτική περιορίζεται γεωγραφικά στο έδαφος ενός από τα κράτη μέλη, να προσδιοριστεί ως αγορά εθνικών διαστάσεων η σχετική αγορά, ως προς την οποία πρέπει να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα της πρακτικής» και ότι «στην περίπτωση αυτή, οι ίδιοι οι πωλητές, λόγω της συμπεριφοράς τους και μόνο, έχουν προσδώσει στην αγορά αυτή τα χαρακτηριστικά της εθνικής αγοράς».

84 Όπως έχει ήδη κρίνει το Δικαστήριο σε άλλες υποθέσεις, για την εκτίμηση της γεωγραφικής εκτάσεως της σχετικής αγοράς, η περιοχή εντός της οποίας παράγει τα αποτελέσματά της η εναρμονισμένη πρακτική αποτελεί ένα στοιχείο το οποίο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη (βλ., αποφάσεις της 9ης Ιουλίου 1969, 5/69, Völk, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 91, σκέψη 7, και της 9ης Νοεμβρίου 1983, 322/81, Michelin κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 3461, σκέψεις 25 έως 28). Όμως, η ίδια η συμφωνία, δημιουργώντας ένα σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών που δίνει τη δυνατότητα κοινοποιήσεως πληροφοριών όσον αφορά τις πωλήσεις που πραγματοποιούνται στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου, στους μετέχοντες στο σύστημα αυτό, που είναι προμηθευτές αυτής της αγοράς, περιορίζει η ίδια τα αποτελέσματά της στη βρετανική αγορά οπότε μόνο αυτή η αγορά εμφανίζει χαρακτηριστικά αρκούντως ομοιογενή εν όψει της εξετάσεως των αποτελεσμάτων που θίγουν τον ανταγωνισμό. Συνεπώς, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε νομική πλάνη κατά την εκτίμηση του βασίμου του προσδιορισμού της γεωγραφικής αγοράς.

85 Τρίτον, η αναιρεσείουσα παρατηρεί ότι η δομή της αγοράς περιγράφεται εσφαλμένα στην επίδικη απόφαση και στην προσβαλλομένη απόφαση ως προς πολλά άλλα ουσιώδη στοιχεία και ότι το Πρωτοδικείο αγνόησε πολλά συναφή επιχειρήματα και αποδεικτικά στοιχεία που είχαν προσκομίσει οι προσφεύγουσες.

86 Συναφώς, αρκεί να σημειωθεί ότι η αναιρεσείουσα απλώς αμφισβητεί την εκτίμηση πραγματικών περιστατικών από το Πρωτοδικείο και δεν προβάλλει νομικά επιχειρήματα που το Δικαστήριο θα μπορούσε να εξετάσει. Επιπλέον, η αναιρεσείουσα δεν διευκρινίζει όλα τα σημεία της προσβαλλομένης αποφάσεως τα οποία επικρίνει με τους ισχυρισμούς της.

87 Από την εξέταση του πρώτου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως προκύπτει ότι αυτό είναι εν μέρει απαράδεκτο και εν μέρει αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως

- 88 Το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως αφορά τη σκέψη 93 της προσβαλλομένης αποφάσεως στην οποία το Πρωτοδικείο έκρινε ότι «το γεγονός ότι η καθής δεν μπόρεσε να αποδείξει την ύπαρξη πραγματικού αποτελέσματος στην αγορά, πράγμα το οποίο μπορεί να οφείλεται ιδίως στην αναστολή της εφαρμογής της συμφωνίας από τις 24 Νοεμβρίου 1988, δεν ασκεί επίδραση στην επίλυση της διαφοράς, δεδομένου ότι το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης απαγορεύει τόσο τα πραγματικά όσο και τα καθαρώς δυνητικά αποτελέσματα που θίγουν τον ανταγωνισμό, εφόσον πάντως τα αποτελέσματα αυτά είναι αρκούντως αισθητά, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών της αγοράς, όπως υπομνήσθηκαν ανωτέρω (...)».
- 89 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε νομική πλάνη κρίνοντας ότι το άρθρο 85, παράγραφος 1, απαγορεύει τόσο τα πραγματικά όσο και τα δυνητικά αποτελέσματα που θίγουν τον ανταγωνισμό, αρκεί αυτά να είναι αρκούντως αισθητά. Κατά την αναιρεσείουσα, η νομολογία του Δικαστηρίου δεν επιτρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα δυνητικά αποτελέσματα μιας συμφωνίας παρά μόνο για να εξακριβωθεί αν η συμφωνία επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών αλλά όχι για να κριθεί αν έχει περιοριστικά επί του ανταγωνισμού αποτελέσματα. Η αναιρεσείουσα υπογραμμίζει συναφώς ότι η συμφωνία ίσχυσε επί δεκατρία χρόνια, δηλαδή επί διάστημα που αρκεί για να διαπιστωθεί αν είχε πραγματικά αρνητικά αποτελέσματα.
- 90 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, για να εξεταστεί αν μία συμφωνία πρέπει να θεωρηθεί ως απαγορευόμενη λόγω του ότι έχει ως αποτέλεσμα την αλλοίωση του ανταγωνισμού, πρέπει να εξεταστεί η λειτουργία του ανταγωνισμού εντός του πραγματικού πλαισίου όπου θα διεξαγόταν αν δεν υπήρξε η επίμαχη συμφωνία (βλ., ιδίως αποφάσεις της 30ής Ιουνίου 1966, 56/65, *Société technique minière*, Συλλογή τόμος 1965-68, σ. 313 και της 11ης Δεκεμβρίου 1980, 31/80, *L'Oréal*, Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 471).
- 91 Όμως το άρθρο 85, παράγραφος 1, δεν περιορίζει την εκτίμηση αυτή μόνο στα πραγματικά αποτελέσματα αλλά στο πλαίσιο αυτής πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη και τα δυνητικά αποτελέσματα της συμφωνίας επί του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς (βλ. αποφάσεις της 10ης Δεκεμβρίου

1985, 31/85, ΕΤΑ, Συλλογή 1985, σ. 3933, σκέψη 12, και της 17ης Νοεμβρίου 1987, 142/84 και 156/84, ΒΑΤ και Reynolds κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 4487, σκέψη 54). Όπως ορθά επισήμανε το Πρωτοδικείο, αν μια συμφωνία επηρεάζει την αγορά μόνο σε ασήμαντο βαθμό, δεν εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 85 (απόφαση Völk, προπαρατεθείσα, σκέψη 7).

- 92 Επομένως, ορθώς το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν μπόρεσε να αποδείξει την ύπαρξη πραγματικού αποτελέσματος, βλαπτικού του ανταγωνισμού, δεν ασκούσε επιρροή στην επίλυση της διαφοράς. Επομένως το δεύτερο σκέλος του υπό κρίση λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

Επί του τρίτου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως

- 93 Με το τρίτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υπογραμμίζει ότι η υπό κρίση υπόθεση διαφέρει από όλες εκείνες στις οποίες εξετάστηκε κάποιο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών βάσει του άρθρου 85 της Συνθήκης, λόγω του ότι το επίδικο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών δεν συνδέεται με καμία σύμπραξη, κοινοποιεί πληροφορίες μόνο για πραγματοποιηθείσες πωλήσεις και δεν αφορά τα βασικά προϊόντα.

- 94 Η αναιρεσείουσα παρατηρεί ότι, καίτοι το Πρωτοδικείο αναγνώρισε στη σκέψη 91 της προσβαλλομένης αποφάσεως ότι η επίδικη απόφαση ήταν «η πρώτη με την οποία η Επιτροπή απαγορεύει σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών το οποίο δεν αφορά άμεσα τις τιμές ούτε στηρίζει άλλο μηχανισμό που θίγει τον ανταγωνισμό», έκρινε στη σκέψη 35 ότι η επίδικη απόφαση «περιορίζεται στην εφαρμογή σε μια συγκεκριμένη αγορά, την αγορά των γεωργικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο, των αρχών που διαμόρφωσαν οι προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής». Η δεύτερη αυτή διαπίστωση αντιφάσκει με την πρώτη και οδήγησε το Πρωτοδικείο στην εσφαλμένη κρίση ότι η επίδικη απόφαση τηρεί την υποχρέωση αιτιολογίας όπως αυτή διευκρινίστηκε με την προπαρατεθείσα απόφαση «Χαρτιά τοιχοστρωσίας Βελγίου».

- 95 Τα επιχειρήματα αυτά, καθόσον έχουν ως στόχο να δείξουν ότι η σκέψη 35 της προσβαλλομένης απόφασης περιέχει αντίφαση όσον αφορά τις απαιτήσεις περί την αιτιολογία της επίδικης απόφασης, εξετάστηκαν ήδη στις σκέψεις 47 έως 49 της παρούσας απόφασης.
- 96 Κατά τα λοιπά επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η αναιρεσείουσα δεν αναφέρει επακριβώς τα σημεία της προσβαλλομένης απόφασης και τους κανόνες δικαίου που θεωρεί ότι παραβιάστηκαν, ώστε να είναι σε θέση το Δικαστήριο να εξετάσει αυτό το σκέλος του λόγου αναιρέσεως.
- 97 Επομένως, το τρίτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως είναι απαράδεκτο.
- 98 Κατά συνέπεια, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως είναι εν μέρει απαράδεκτος και εν μέρει αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως

- 99 Ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως αφορά τη σκέψη 38 της προσβαλλομένης απόφασης, στην οποία το Πρωτοδικείο εξέτασε τα επιχειρήματα των προσφευγουσών ότι, αντίθετα με τις αρχές που διατύπωσε το Δικαστήριο με την προπαρατεθείσα απόφαση Consten και Grundig κατά Επιτροπής, το περιεχόμενο του διατακτικού της επίδικης απόφασης δεν προέκυπτε από τις αιτιολογικές σκέψεις της.
- 100 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο δεν εφάρμοσε εν προκειμένω την αρχή που διατυπώθηκε με την προπαρατεθείσα απόφαση, ότι δηλαδή η αυτοδικαίως επερχόμενη ακυρότητα που προβλέπει το άρθρο 85, παράγραφος 2, εφαρμόζεται μόνο στα στοιχεία της συμφωνίας, που εμπίπτουν στην απαγόρευση ή στο σύνολο της συμφωνίας αν τα στοιχεία αυτά

δεν μπορούν να διαχωριστούν από την ίδια τη σύμβαση. Συγκεκριμένα το Πρωτοδικείο θεώρησε ότι η αρχή αυτή δεν έχει εφαρμογή σε υποθέσεις στις οποίες ζητείται ατομική απαλλαγή βάσει του άρθρου 85, παράγραφος 3. Όμως, τα μέρη στη συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών και κατά μείζονα λόγο τα μέλη του Data System, κοινοποίησαν τη συγκατάθεσή τους στην Επιτροπή προκειμένου να λάβουν, κυρίως, αρνητική πιστοποίηση και, μόνο επικουρικώς, ατομική απαλλαγή βάσει του άρθρου 85, παράγραφος 3.

101 Η αναιρεσείουσα προσθέτει ότι το Πρωτοδικείο δεν έπρεπε να θεωρήσει έγκυρη την επίδικη απόφαση δεδομένου ότι αυτή δεν περιέχει καμία θεώρηση σχετικά με τον δυσμενή για τον ανταγωνισμό χαρακτήρα του συνόλου της συμφωνίας. Πράγματι, η Επιτροπή παρέλειψε να διευκρινίσει σαφώς, σύμφωνα με την αρχή που διατυπώθηκε με την προπαρατεθείσα απόφαση Consten και Grundig κατά Επιτροπής, ποια ήταν τα τμήματα της συμφωνίας που έπρεπε να απαλειφθούν προκειμένου να ανταποκρίνονται στο άρθρο 85, παράγραφος 1, η συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών και το Data System.

102 Από τη σκέψη 38 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει σαφώς ότι, αντίθετα με τον ισχυρισμό της αναιρεσείουσας, το Πρωτοδικείο δεν παρέλειψε να εφαρμόσει την αρχή που διατυπώθηκε με την προπαρατεθείσα απόφαση Consten και Grundig κατά Επιτροπής. Πράγματι, η επιφύλαξη την οποία διατύπωσε το Πρωτοδικείο στην τελευταία φράση της σκέψης 38, όσον αφορά την εφαρμογή της αρχής αυτής αφορά μόνο το ζήτημα κατά πόσο η αρχή αυτή είναι λυσιτελής στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης. Χωρίς να απαιτείται να εξεταστεί το βάσιμο της ερμηνείας αυτής του Πρωτοδικείου, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο ισχυρισμός της αναιρεσείουσας είναι αβάσιμος.

103 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει επίσης ότι κακώς το Πρωτοδικείο δεν διαπίστωσε ότι οι αιτιολογικές σκέψεις της αποφάσεως δεν διευκρινίζουν για ποιο λόγο ολόκληρη η σύμβαση θίγει τον ανταγωνισμό.

104 Πρέπει να σημειωθεί ότι ο ισχυρισμός αυτός εξετάστηκε ήδη στη σκέψη 52 της παρούσας απόφασης, στο πλαίσιο του δευτέρου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως που αφορά την ανεπαρκή αιτιολογία της σκέψης 38 της προσβαλλομένης απόφασης.

- 105 Τέλος, αν ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως ληφθεί υπό την έννοια ότι αμφισβητείται η εκτίμηση ότι οι ρήτρες της συμφωνίας δεν μπορούν να διαχωριστούν κατά την έννοια της νομολογίας της προπαρατεθείσας απόφασης Consten και Grundig κατά Επιτροπής, πρέπει να σημειωθεί ότι οι προσφεύγουσες δεν είχαν επικαλεστεί ενώπιον του Πρωτοδικείου πλάνη της Επιτροπής περί την εκτίμηση του κατά πόσο οι ρήτρες μπορούσαν να αποχωριστούν από τη συμφωνία, αλλά είχαν υποστηρίξει μόνο ότι το περιεχόμενο του διατακτικού της επίδικης απόφασης δεν προέκυπτε σαφώς από τις αιτιολογικές σκέψεις. Εξάλλου η αναιρεσείουσα δεν επικαλέστηκε ενώπιον του Δικαστηρίου κανένα επιχείρημα περί δυνατότητας εντοπισμού στοιχείων που μπορούν να αποχωριστούν από την υπόλοιπη συμφωνία. Επομένως ως προς αυτό το σημείο ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος.
- 106 Από τις σκέψεις αυτές προκύπτει ότι ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως είναι εν μέρει απαράδεκτος και εν μέρει αβάσιμος και επομένως απορριπτός.

Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως

- 107 Ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως, που είναι η εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης, αφορά τη σκέψη 99 της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 108 Στη σκέψη αυτή, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η Επιτροπή δεν έσφαλε απορρίπτοντας το αίτημα χορηγήσεως ατομικής απαλλαγής με την αιτιολογία ότι οι περιορισμοί του ανταγωνισμού που προκύπτουν από την ανταλλαγή πληροφοριών δεν εμφανίζονται απαραίτητες. Συναφώς, το Πρωτοδικείο παρατήρησε ότι, κατά την Επιτροπή, τα στοιχεία τα σχετικά με κάθε εταιρία, αφενός, και τα σχετικά με το σύνολο του κλάδου, αφετέρου, ήταν αρκετά για τη λειτουργία των επιχειρήσεων στην αγορά γεωργικών ελκυστήρων.

- 109 Εν συνεχεία το Πρωτοδικείο έκρινε, στην ίδια σκέψη 99, ότι η Επιτροπή δικαίως θεώρησε ότι οι παρατηρήσεις που ανέπτυξε σχετικά με την πρώτη κοινοποίηση ίσχυαν *mutatis mutandis* και για τη δεύτερη, δεδομένου ότι το Data System εξακολουθούσε να παρέχει μηνιαία στοιχεία επί του όγκου των πωλήσεων και των μεριδίων αγοράς των μερών και των αντιπροσώπων τους. Το Πρωτοδικείο έκρινε ότι με τη φράση αυτή η Επιτροπή εννοούσε ότι δεν ήταν απαραίτητο να διαθέτουν τα μέλη πληροφορίες εξατομικεύουσες, κατά τακτά και σύντομα χρονικά διαστήματα, τις πωλήσεις των ανταγωνιστών για να επιτύχουν τους προβαλλόμενους στόχους.
- 110 Τέλος, στην ίδια σκέψη, το Πρωτοδικείο έκρινε, απαντώντας στους ισχυρισμούς των προσφευγουσών, ότι οι συλλεγόμενες πληροφορίες ήταν απαραίτητες για την εξασφάλιση της συντηρήσεως των οχημάτων μετά την πώληση ή τη συντήρηση στο πλαίσιο της εγγυήσεως, ότι η συντήρηση μπορούσε κάλλιστα να εξασφαλιστεί χωρίς την ύπαρξη οποιουδήποτε συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών όπως το επίδικο.
- 111 Η αναιρεσείουσα αμφισβητεί, πρώτον, την εκτίμηση του Πρωτοδικείου ότι οι παρατηρήσεις της Επιτροπής σχετικά με την πρώτη κοινοποίηση ισχύουν *mutatis mutandis* και για τη δεύτερη. Η αναιρεσείουσα επικαλείται συναφώς τις επελθούσες τροποποιήσεις στο χρονοδιάγραμμα και στην ποιότητα των κοινοποιημένων πληροφοριών, τις οποίες το Πρωτοδικείο αγνόησε.
- 112 Αρκεί να σημειωθεί ότι, με το επιχείρημα αυτό, η αναιρεσείουσα αμφισβητεί την εκτίμηση πραγματικών περιστατικών από το Πρωτοδικείο, η οποία δεν υπόκειται στον έλεγχο του Δικαστηρίου, στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως.
- 113 Δεύτερον, η αναιρεσείουσα υπογραμμίζει ότι το αίτημά της για τη χορήγηση ατομικής απαλλαγής τελούσε υπό την προϋπόθεση της διαπιστώσεως παραβάσεως του άρθρου 85, παράγραφος 1. Όμως η παράβαση αυτή διαπιστώθηκε βάσει υποθέσεων περί καθαρώς θεωρητικών αποτελεσμάτων του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών επί του ανταγωνισμού. Η παράβαση αυτή του άρθρου 85, παράγραφος 1, αποτελεί επίσης ένα στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη προκειμένου να κριθεί αν πληρούται η κατά το άρθρο 85, παράγραφος 3, προϋπόθεση του απαραίτητου.

- 114 Επ' αυτού αρκεί να σημειωθεί ότι, αφού τα επιχειρήματα με τα οποία η αναιρεσείουσα επιχειρεί να αποδείξει εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 1, απορρίπτονται με την παρούσα απόφαση, το εν λόγω επιχείρημα είναι αλυσιτελές.
- 115 Τρίτον, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει καταρχάς ότι, αν υποτεθεί ότι το Πρωτοδικείο θεώρησε ότι οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι η χρονική κλιμάκωση της κοινοποίησης των πληροφοριών σχετικά με τις ταξινομήσεις ανά τύπο ελκυστήρος αποτελούσε απαραίτητο στοιχείο, μπορεί να αντιταχθεί ότι το απαραίτητο της κοινοποίησης συνίσταται στο ότι οι κατασκευαστές πρέπει να έχουν επίκαιρες πληροφορίες προκειμένου να λάβουν εγκαίρως αποφάσεις και μέτρα ανάλογα με τις ανάγκες της πελατείας. Η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι περιόρισε τα επιχειρήματά της στην ανάγκη των ενδιαφερομένων να διαθέτουν πληροφορίες για τη συντήρηση μετά την πώληση και στο πλαίσιο της εγγυήσεως.
- 116 Εν συνεχεία, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι μόνο οι σημαντικότεροι κατασκευαστές είναι σε θέση να συλλέξουν αυτοτελώς ακριβή στοιχεία σχετικά με τις πωλήσεις. Επιπλέον, τα κατ' αυτόν τον τρόπο συλλεγόμενα στοιχεία είναι λιγότερο ασφαλή από αυτά που διαβιβάζονται στο πλαίσιο του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών. Έτσι, το σύστημα αυτό εξασφαλίζει την ίδια ποσότητα και την ίδια ποιότητα πληροφοριών τόσο για τις μεγάλες όσο και για τις μικρές επιχειρήσεις ή μάλιστα και τις νέες επιχειρήσεις στην αγορά. Τέλος, χωρίς το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών, οι επιχειρήσεις θα ήταν υποχρεωμένες να ανταλλάσσουν ευθέως πληροφορίες, πράγμα που θα μπορούσε να αποδειχθεί αντίθετο προς το δίκαιο του ανταγωνισμού.
- 117 Πρέπει να σημειωθεί ότι τα επιχειρήματα αυτά είναι τα ίδια με αυτά που αναπτύχθηκαν ενώπιον της Επιτροπής και του Πρωτοδικείου, στο πλαίσιο του ισχυρισμού ότι η επίδικη ανταλλαγή πληροφοριών, ιδίως βάσει του Data System, ανταποκρίνεται στο κριτήριο του απαραίτητου των περιορισμών. Εξάλλου, η αναιρεσείουσα δεν διευκρινίζει τη νομική πλάνη που προσάπτει

στο Πρωτοδικείο, όσον αφορά τον έλεγχο της ασκήσεως της διακριτικής εξουσίας που παρέχει το άρθρο 85, παράγραφος 3 στην Επιτροπή, ενώ κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν επιτρέπει το συμπέρασμα ότι ο έλεγχος του Πρωτοδικείου ενέχει σφάλμα.

- 118 Εξάλλου, δεν προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο στήριξε την εκτίμησή του στην υπόθεση ότι οι προσφεύγουσες επικαλέστηκαν, ως πλεονέκτημα της ανταλλαγής πληροφοριών, μόνο την ανάγκη εξασφάλισης της συντηρήσεως των οχημάτων μετά την πώληση στο πλαίσιο της εγγυήσεως. Πράγματι, αφενός η έκθεση των επιχειρημάτων των προσφευγουσών, στις σκέψεις 95 και 96 της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν περιορίζεται στα στοιχεία αυτά. Αφετέρου, προκύπτει ότι το εν λόγω χωρίο της σκέψης 99 της προσβαλλομένης απόφασης αποτελεί την απάντηση σε συγκεκριμένα επιχειρήματα που αναπτύχθηκαν ενώπιον του Πρωτοδικείου σχετικά με το Data System.
- 119 Κατά συνέπεια ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει απαράδεκτος και εν μέρει αβάσιμος.
- 120 Από όλες τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι οι λόγοι αναιρέσεως που προέβαλε η αναιρεσείουσα με την αίτησή της είναι εν μέρει απαράδεκτοι και εν μέρει αβάσιμοι. Κατά συνέπεια, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 121 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, που έχει εφαρμογή στην κατ' αναιρέση διαδικασία βάσει του άρθρου 118, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα της παρούσας διαδικασίας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Καταδικάζει τη New Holland Ford Ltd στα δικαστικά έξοδα.

Gulmann

Moitinho de Almeida

Edward

Jann

Sevón

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 28 Μαΐου 1998.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

R. Grass

C. Gulmann